

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1.1. ДАТУМ И ОРГАН КОЈИ ЈЕ ИМЕНОВАО КОМИСИЈУ

Одлуком бр. 1407/1 донетом на седници одржаној дана 25. априла 2024. године, Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду образовало је Комисију за оцену докторске дисертације докторанда Радмиле Палинкашевић под насловом „Разлике у употреби учесталих лексичких спојева код изворних и неизворних говорника у научним радовима из области образовања”, урађену под менторским руковођењем др Мирјане Даничић.

1.2. САСТАВ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Име и презиме: Јелена Филиповић

Звање: редовни професор

Ужа научна област: Иберистика

Датум избора у звање: 7.12.2010.

Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду

2. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: Ана Ђорђевић

Звање: Доцент

Ужа научна област: Англистика

Датум избора у звање: 12.7.2023.

Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду

3. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: Јелена Анђелковић

Звање: ванредни професор

Ужа научна област: Страни језици – енглески језик

Датум избора у звање: 1.11.2023.

Установа на којој је запослен: Факултет организационих наука Универзитета у Београду

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име (име једног родитеља) презиме:	Радмила (Драган) Палинкашевић
Датум и место рођења:	21.1.1990, Вршац
Наслов мастер рада:	<i>The Influence on Bilingualism on Third Language Acquisition: Reading Comprehension and Article Usage</i>
Датум одбране мастер рада:	24.9.2014.
Установа где је одбрањен мастер рад:	Филолошки факултет Универзитета у Београду
Научна област из које је стечено академско звање мастера:	Англистика

III СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА који су објављени или прихваћени за објављивање у оквиру рада на докторској дисертацији

Palinkašević, R. & Prtljaga, J. (2024). Changes in the usage of lexical bundles in the field of education during the last 20 years. *Journal Plus Education*, 25 (1), 50–71. (<https://www.uav.ro/jour/index.php/jpe/issue/view/116>).

IV НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Разлике у употреби учесталих лексичких спојева код изворних и неизворних говорника у научним радовима из области образовања

V ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Предмет докторског рада Радмиле Палинкашевић јесу разлике у употреби учесталих лексичких спојева (УЛС) код изворних говорника енглеског језика, неизворних говорника енглеског језика којима је матерњи језик српски и неизворних говорника енглеског језика којима је матерњи језик румунски у научним радовима из области образовања написаним на енглеском језику.

Циљ њеног докторског рада је да се надовеже на вишедеценијску традицију изучавања жанра у контексту академског писања (Bhatia, 1993, 2002a, 2002b, 2004; Bruce, 2008; Cargill, 2004; Cheng, 2007; Flowerdew, 2000; Hyland, 2002, 2007; Hyon, 1996; Paltridge, 1996; Swales 1990; Tardy, 2011) и да пружи допринос у оквиру српског образовног система, тиме што ће установити и описати промене у жанру научноистраживачког чланка. Поменути жанр посматра се дијахронијски у периоду од прве две деценије 21. века како би се добиле корисне смернице које се могу применити у настави академског писања за младе истраживаче и докторанде у области техничко-технолошких наука. Циљ овог докторског истраживања јесте да настави

ранија истраживања у овој области не би ли се указало на карактеристике жанра на основу којих се могу сачинити смернице за његов будући развој.

VI ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ ИСТРАЖИВАЊА ДИСЕРТАЦИЈЕ

Основна хипотеза истраживања гласи:

Карактеристике употребе УЛС у научним радовима у области образовања разликују се код изворних говорника енглеског језика и неизворних говорника енглеског језика којима је матерњи језик српски или румунски у смислу броја издвојених УЛС, структуралне расподеле, функционалне расподеле и употребе најзаступљенијих образаца.

Радне хипотезе су следеће:

1. Структуралну расподелу УЛС код изворних говорника енглеског језика у научним радовима у области образовања карактерише већа заступљеност УЛС из структуралне групе *фрагменти са предлошком фразом*.

2. Структуралну расподелу УЛС код неизворних говорника енглеског језика којима је матерњи језик српски или румунски у научним радовима у области образовања већа заступљеност УЛС из структуралне групе *фрагменти са предлошком фразом* и из структуралне групе *глаголске структуре* у односу на *именичке структуре*.

3. Функционалну расподелу УЛС код изворних говорника енглеског језика и две групе неизворних говорника енглеског језика карактерише учесталија употреба УЛС из функционалних група *УЛС оријентисани ка истраживању* и *УЛС оријентисани ка тексту* у односу на функционалну групу *УЛС оријентисани ка учеснику*.

4. Већи број типова и токена УЛС идентификован је код две групе неизворних говорника енглеског језика у поређењу са изворним говорницима (у научним радовима из области образовања).

5. Сличан број типова и токена УЛС идентификован је код неизворних говорника енглеског језика којима је матерњи језик српски и неизворних говорника енглеског језика којима је матерњи језик румунски (у научним радовима из области образовања).

6. Постоје статистички значајне разлике у структуралној и функционалној расподели УЛС на групе и подгрупе између изворних и неизворних говорника енглеског језика, као и између две групе неизворних говорника.

7. УЛС који се користе због утицаја језичког трансфера заступљени су у малом проценту (до 40%) у УЛС идентификованим у корпусима неизворних говорника енглеског језика којима је матерњи језик српски или румунски (у научним радовима из области образовања).

8. Најзаступљенији оквири користе се различито код изворних говорника и две групе неизворних говорника енглеског језика (у научним радовима из области образовања).

VII КРАТАК ОПИС САДРЖАЈА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација Радмиле Палинкашевић „Разлике у употреби учесталих лексичких спојева код изворних и неизворних говорника у научним радовима из области образовања” има 277 пагинираних страна, што чини укупно 297 страница текста са обавезним (непагинираним) странама. Рад је подељен у шест већих поглавља, која се деле на мања потпоглавља: Увод (1), Осврт на досадашња истраживања учесталих лексичких спојева (2), Методолошки оквир истраживања (3), Резултати (4), Дискусија (5) и Закључна разматрања (6). После наведених поглавља следи списак коришћених библиографских референци – (7) Литература (стр. 249–255). Након списка литературе у раду је дато 19 прилога, које углавном чине спискови издвојених учесталих лексичких спојева или њихова структурална и функционална расподела за изворне и неизворне говорнике енглеског или српског језика.

1. У првом делу рада (*Увод*) дате су опште назнаке о раду, представљени су предмет и општи циљеви истраживања, специфични циљеви и истраживачка питања, почетне хипотезе, као и структура рада. Објашњен је појам, настанак и развој фразеологије, као и транслатологије,

дата је дефиниција учесталих лексичких спојева (УЛС) и истакнут значај енглеског језика у академској заједници која га користи за писање научних радова. Такође, кратко су приказана нека ранија истраживања УЛС у свету и код нас, као и улога језичког трансфера приликом писања радова на нематерњем језику. У уводном делу дата су и теоријска разматрања кључних идеја и појмова којима се ауторка бави у овом раду.

2. Друго поглавље рада (*Осврт на досадашња истраживања учесталих лексичких спојева*) даје минуциозан приказ претходних истраживања учесталих лексичких спојева у области образовања, као и истраживања учесталих лексичких спојева код изворних и неизворних говорника.
3. У трећем поглављу рада (*Методолошки оквир истраживања*) представљени су предмет, обим и циљеве истраживања, као и основно истраживачко питање уз детаљан преглед методолошко-аналитичког апарата који ауторка користи у свом докторском раду. С обзиром да је реч о корпусном истраживању, ауторка објашњава како су формирана три корпуса на којима је рађено истраживање.
4. Четврто поглавље рада (*Резултати*) садржи статистичку анализу корпуса уз примену програма *AntConc*. Ауторка темељно описује сваки корак анализе прикупљених података на основу којих изводи закључке о структуралној расподели УЛС код изворних говорника енглеског језика (4.3.1), затим о структуралној расподели УЛС код неизворних говорника енглеског језика којима је матерњи језик српски (4.3.2), о структуралној расподели УЛС код неизворних говорника енглеског језика којима је матерњи језик румунски (4.3.3). У наредним потпоглављима, ауторка даје упоредну анализу добијених података, а затим прелази на представљање резултата о функционалној расподели УЛС (4.4). Сви добијени резултати приказани су прегледно – у тексту, као и у табелама и графиконима из којих су изведени статистички закључци. На крају овог централног поглавља, ауторка даје поређење интеракције структуралне и функционалне расподеле УЛС у три корпуса. Посебно потпоглавље посвећено је резултатима анализе утицаја трансфера (4.11).
5. У петом поглављу (*Дискусија*) сагледани су добијени резултати, који су сада анализирани у оквиру ширег контекста ранијих истраживања и актуелног стања у области истраживања УЛС. Говори се о значају добијених резултата и о томе шта они имплицирају у областима транслатологије и подучавања енглеског језика као страног. Ауторка у оквиру овог поглавља предлаже методичке смернице за рад са изворним говорницима српског језика, а које је саставила на основу добијених резултата истраживања.
6. У шестом поглављу (*Закључна разматрања*) резимирају се кораци и резултати урађеног докторског истраживања, наводе се ограничења и предлажу правци будућих истраживања учесталих лексичких спојева.
7. На крају текста дат је списак коришћене литературе (*Литература*).

VIII ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Научни допринос дисертације огледа се у томе што је ово пионирско истраживање УЛС у научним радовима у одређеној области у ком је у корпусима исте величине упоређена примена УЛС код две групе неизворних говорника енглеског језика и једне групе изворних говорника енглеског језика. Самим тим, остварени резултати омогућују научној заједници да боље разуме карактеристике употребе УЛС код две наведене групе неизворних говорника, односно да разуме разлике у међујезику различитих група говорника. Боље и дубље разумевање УЛС унапређује наставу превођења и наставу енглеског као страног језика. Један од највреднијих резултата овог истраживања јесу педагошке смернице које ауторка предлаже и групише у три категорије: Методичке смернице за рад са изворним говорницима српског језика, Методичке

смернице за рад са изворним говорницима румунског језика и Методичке смернице за рад са обе групе неизворних говорника. На тај начин, ауторка је искористила добијене податке о карактеристикама употребе УЛС за унапређење наставе академског енглеског језика, као и за стручно усавршавање преводилаца који се баве превођењем научних чланака из области образовања.

IX ПРОВЕРА ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

На основу *Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду* и налаза у извештају из програма *iThenticate*, којим је извршена провера оригиналности докторске дисертације **„Разлике у употреби учесталих лексичких спојева код изворних и неизворних говорника у научним радовима из области образовања”** аутора Радмиле Палинкашевић, констатовано је да утврђено подударане текста износи 6%.

Овај степен подударности последица је цитирања и навођења библиографских података о коришћеној литератури, што је у складу са Чланом 9. Правилника.

На основу изнетог, а у складу са ставом 2 Члана 8. *Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду*, извештај указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

X ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

Комисија за оцену докторске дисертације констатује да је дисертација **„Разлике у употреби учесталих лексичких спојева код изворних и неизворних говорника у научним радовима из области образовања”** кандидата Радмиле Палинкашевић оригинално и самостално научно дело и да су се стекли услови за њену јавну одбрану.

Комисија стога предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да прихвати с позитивном оценом Извештај о оцени докторске дисертације под насловом **„Разлике у употреби учесталих лексичких спојева код изворних и неизворних говорника у научним радовима из области образовања”**, коју је урадио кандидат Радмила Палинкашевић под менторством др Мирјане Даничић и да је, у складу са прописима, упути Већу научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду на разматрање.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1. _____
др Јелена Филиповић, редовна професорка
председник Комисије

2. _____
др Ана Ђорђевић, доценткиња
члан Комисије

3. _____
др Јелена Анђелковић, ванредна професорка
члан Комисије